

příděl sleduje. Proto zakazuje § 2 malého přídělového zákona č. 93/1931 Sb. z. a n. nejen zcizení a zatížení, ale i **p r o p a c h t o v á n í** přídělové půdy po dobu tam uvedenou a § 38 přídělového zákona č. 81/1920 Sb. z. a n. dovoluje propachtovati jen jednu pětinu celé výměry nedílu na dobu nikoliv delší šesti let, a to jen podle obdoby § 37 uved. zák., tedy se svolením státního pozemkového úřadu. Kdyby šlo jen o pouhé zachování podstaty přídělové nemovitosti, nevázal by zákon i propachtování, které se podstaty nemovitosti nijak nedotýká, na svolení státního pozemkového úřadu. Kdyby se připustila exekuce na užitky přídělových statků i bez svolení ministerstva zemědělství, které nastoupilo na místo zrušeného státního pozemkového úřadu, znamenalo by to, že by na nich hospodařili místo přídělců a jejich rodin sekvestři, a ministerstvo zemědělství nemělo by na to žádného vlivu, nemohlo by splnití úkol svěřený mu v 23 přídělového zákona č. 81/1920 Sb. z. a n. a celý smysl a účel pozemkové reformy byl by tím zmařen, zejména když vnucená správa není zpravidla exekučním prostředkem krátkodobým, nýbrž může trvati i nedohlednou řadu let.

Praví-li se v § 36 příděl. zákona č. 81/1920 Sb. z. a n., že na rolnické nedíly lze vésti exekuci jen vnucenou správou, neznamená to, že by takovou exekuci bylo lze vésti i bez svolení státního pozemkového úřadu, nyní ministerstva zemědělství (rozh. č. 9883 Sb. n. s.). Svolení ovšem netřeba tehdy, byla-li přídělená půda již dříve se souhlasem státního pozemkového úřadu (ministerstva zemědělství) pro vymáhanou pohledávku zatížena, neboť by jinak svolení státního pozemkového úřadu k zřízení zástavního práva, kdyby nemělo obsahovati zároveň k uplatnění zástavy podle zákona zásadně jedině dovoleným způsobem, t. j. vnucenou správou, nemělo pro věřitele vůbec praktického významu, činilo by jeho zástavní právo, rite se svolením státního pozemkového úřadu nabyté, docela ilusorním a bezcenným.

Bylo proto ke sporné otázce odpověděti právní větou v čele uvedenou.

Čís. 16798.

Obcházení zákazu o pachtu koncese podle § 7 zák. č. 198/1932 Sb. z. a n.

Nicotnost (§ 879, odst. 1, obč. zák.) smlouvy, uzavřené za účinnosti uved. zák., podle níž se provozovatel koncese o autobusové dopravě zavázal, že zastaví dopravu za tím účelem, aby druhý smluvce, provozující tutéž živnost na téže trati podle jiné koncese, mohl dopravu provozovati sám.

(Rozh. ze dne 15. března 1938, Rv I 544/37.)

Soud první stolice uznal podle žaloby, kterou se žalující společnost, provozující autobusovou dopravu, domáhala na žalovaném,

který je rovněž podnikatelem autobusové dopravy, zaplacení 10.000 Kč ze sjednané mezi nimi smlouvy, kdežto odvolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Smlouvou z prosince 1933 se žalující společnost, jejíž jeden společník byl náměstkem v provozu autobusové živnosti, patřící vdově Heleně M., zavázala, že za úplatu 12.000 Kč ročně zastaví dopravu, a to podle vlastního tvrzení za tím účelem, aby žalovaný, který na základě jiné vdovské koncese provozoval na stejné trati autobusovou dopravu, mohl sám tuto činnost provozovati. Podle řečené smlouvy měla tedy býti celá doprava soustředěna na žalovaného, žalovaný ji měl provozovati na vlastní účet a jemu měly připadnouti za úplatu i užitky z dopravy provozované žalobkyní. Ale taková smlouva se co do účinku neliší od pachtu koncese, který podle § 7, odst. 7, zák. ze dne 23. prosince 1932, č. 198 Sb. z. a n., platného v době uzavření smlouvy, nebyl vůbec dovolen. A poněvadž podle § 15 uved. zák. ujednání jakéhokoliv druhu, jimiž by se obcházely předpisy svrchu uvedeného zákona, jsou zakázaná a právně neúčinná, jest smlouva, kterou strany rozepře sjednaly, neplatná. Zamítnutí žaloby je proto již podle § 879 obč. zák. odůvodněno. Podotknouti jest pouze, že pokud žalobkyně poukazuje na to, že jest obvyklé, že smlouvy podobného druhu uzavírá se soukromými podnikateli železniční správa, přehlíží, že železniční správa podle § 2 uved. zák. nepotřebovala k dopravě koncese a nepodléhala z toho vyplývajícím omezením.

Čís. 16799.

Dohodou o směně zabrané půdy za půdu nezabranou ve smyslu § 24 příděl. zák. č. 21/1920 Sb. z. a n. mezi státním pozemkovým úřadem (nyní ministerstvem zemědělství) a vlastníkem pozemku nepodléhajícího záboru, nemohou býti dotčena práva třetích osob k svobodnému pozemku, nabytá v dobré víře v pozemkovou knihu do dne knihovní poznámky o zamýšleném převzetí.

Depuraci takovýchto směnou získaných pozemků nelze provést z úřední moci podle §§ 26, 28 náhr. zák. č. 329/1920 ve znění zák. č. 220/1922 Sb. z. a n., kteréžto předpisy se vztahují na majetek zabraný státem podle zák. č. 215/1919 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 16. března 1938, R I 1371/37.)

Srov. rozh. č. 16386 Sb. n. s.

Ministerstvo zemědělství podalo knihovní žádost za závad prosté odepsání pozemků p. č. 2434, 2435, 2496, 2497, 1152, 1153, 1154, 1155 a 1156 z vložky č. 44 v L., zřízení pro ně nové vložky a v ní vklad práva